

11.11. Święto Niepodległości w Polsce

11 SLAJDÓW NA 11 LISTOPADA

Spis treści

- ▶ Geneza Święta Niepodległości
- ▶ Obchody święta w II RP
- ▶ Obchody święta podczas II wojny światowej
- ▶ Obchody święta w PRL-u
- ▶ Obchody święta w III RP
- ▶ Upamiętnienie święta w Bełchatowie
- ▶ Kiedyś my, teraz oni – sytuacja w Ukrainie

Geneza Święta Niepodległości

- ▶ 104 lata temu, 11 listopada 1918 r., Józef Piłsudski przejął z rąk Rady Regencyjnej władzę zwierzchnią nad polskim wojskiem oraz został mianowany jego naczelnym dowódcą.
- ▶ Tego samego dnia we francuskim Compiègne przedstawiciele stron uczestniczących w I wojnie światowej podpisali rozejm. Porażka państw centralnych stała się faktem. Wojska niemieckie zaczęły wycofywać się z okupowanych ziem Królestwa Polskiego.
- ▶ Na ulicach Warszawy i innych miast trwało rozbrajanie żołnierzy armii zaborczych. Polska po 123 latach odzyskała niepodległość. Choć proces ten trwał wiele dni, a jeszcze więcej czasu zajęło ostateczne ukształtowanie granic nowo powstałego państwa, ze względu na te dwa doniosłe wydarzenia właśnie dzień 11 listopada uznano za datę symbolizującą powrót Polski do grona niepodległych państw.

Obchody święta w II RP

Obchody święta w II RP początkowo miały charakter wojskowy. Świętem państwowym 11 listopada stał się w 1937 r. na mocy ustawy o Świącie Niepodległości:

„Dzień 11 listopada, jako rocznica odzyskania przez Naród Polski niepodległego bytu państwowego i jako dzień po wsze czasy związany z wielkim imieniem Józefa Piłsudskiego, zwycięskiego Wodza Narodu w walkach o wolność Ojczyzny - jest uroczystym Świętem Niepodległości” – postanowił Sejm.

W Polsce międzywojennej oficjalne uroczystości odbyły się tylko dwukrotnie.

255

U S T A W A

z dnia 23 kwietnia 1937 r.

o Świącie Niepodległości.

Art. 1. Dzień 11 listopada, jako rocznica odzyskania przez Naród Polski niepodległego bytu państwowego i jako dzień po wsze czasy związany z wielkim imieniem Józefa Piłsudskiego, zwycięskiego Wodza Narodu w walkach o wolność Ojczyzny — jest uroczystym Świętem Niepodległości.

Art. 2. Dzień 11 listopada jest dniem wolnym od pracy.

Art. 3. Wykonanie ustawy niniejszej porucza się Prezesowi Rady Ministrów i wszystkim ministrom.

Art. 4. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej: *I. Mościcki*
Prezes Rady Ministrów i
Minister Spraw Wewnętrznych:
Sławoj Składkowski
Minister Spraw Zagranicznych: *Beck*
Minister Spraw Wojskowych: *Kasprzyski*
Minister Skarbu: *E. Kwiatkowski*
Minister Sprawiedliwości: *W. Grabowski*
Minister Wyznań Religijnych
i Oświecenia Publicznego:
W. Świętosławski
Minister Rolnictwa i Reform Rolnych:
J. Poniatowski
Minister Przemysłu i Handlu: *Antoni Roman*
Minister Komunikacji: *Ulrych*
Minister Opieki Społecznej:
Marian Zyndram-Kościałkowski
Minister Poczty i Telegrafów: *E. Kaliński*

Obchody święta podczas II wojny światowej i w PRL

- ▶ Podczas II wojny światowej możliwe były tylko konspiracyjne obchody tego święta, a za okazywanie przejawów pamięci o nim groziły surowe kary ze strony niemieckiego okupanta.
- ▶ Pamięć o rocznicy odzyskania niepodległości ze świadomości społecznej usiłowały wymazać także władze komunistyczne. W 1945 r. święto zostało zniesione przez udającą polski parlament Krajową Radę Narodową i zastąpione „Narodowym Świętem Odrodzenia Polski” wyznaczonym na 22 lipca.

Nielegalne zorganizowanie święta 11.11.

- ▶ Mimo zagrożenia represjami, środowiska patriotyczne organizowały 11 listopada nielegalne uroczystości. Do historii przeszły obchody 60. rocznicy odzyskania niepodległości zorganizowane przez działaczy Ruchu Obrony Praw Człowieka i Obywatela oraz Komitetu Samoobrony Społecznej KOR. 11 listopada 1978 r. w Warszawie dwutysięczny pochód przeszedł ulicami miasta przed Grób Nieznanego Żołnierza. Podobnie wyglądały obchody święta w kolejnym roku – tym razem ich organizatorów czekał proces i kary więzienia.
- ▶ Niebagatelne zasługi w dziele pielęgnowania pamięci o rocznicy odzyskania niepodległości ma także Kościół. W świątyniach w całej Polsce tego dnia sprawowano nabożeństwa w intencji Ojczyzny.
- ▶ W latach 80., po powstaniu NSZZ „Solidarność”, władze komunistyczne starały się tolerować niezależne obchody, nadal były one jednak nielegalne i nierzadko kończyły się starciami z milicją. Równocześnie rządzący usiłowali odzyskać zaufanie społeczeństwa, organizując oficjalne obchody rocznicowe.

Święto Niepodległości dziś

- ▶ Charakter święta państwowego 11 listopada odzyskał w 1989 r. Uchwalona jeszcze przez Sejm PRL ustawa ustanowiła ten dzień „uroczystym Narodowym Świętem Niepodległości”, wolnym od pracy. Jak napisano w preambule: „Dla upamiętnienia odzyskania przez Naród Polski niepodległego bytu państwowego oraz walk pokoleń Polaków o wolność i niepodległość”.
- ▶ Rocznica odzyskania niepodległości jest jedną z najważniejszych dat w polskim kalendarzu, a dla milionów Polaków okazją do manifestowania patriotyzmu, przywiązania do tradycji i dumy z polskiej historii. W całym kraju mieszkańcy dekorują tego dnia swoje domy i balkony biało - czerwonymi flagami, a o godzinie 11.11 wspólnie śpiewają polski hymn.

Upamiętnienie święta w Bełchatowie

- ▶ Upamiętnieniem tej ważnej dla Polaków daty jest nazwanie jednej z ulic w Grocholicach "11 Listopada".
- ▶ Ponadto w centrum miasta znajduje się pomnik marszałka Józefa Piłsudskiego oraz ulica nazwana jego imieniem.

Kiedyś my, oni teraz – walka o niepodległość współcześnie

- ▶ My wywalczyliśmy niepodległość w 1918 r., obecnie o niepodległość walczy nas wschodni sąsiad - Ukraina, która w lutym tego roku została zaatakowana przez Rosję. To pokazuje nam, że niepodległość nie jest dana nikomu na zawsze, zatem trzeba doceniać życie w wolnej ojczyźnie i okazywać empatię tym, którzy dziś nie mogą cieszyć się takim świętem. Bądźmy więc w tym szczególnym dla nas dniu myślami z walczącą o wolność Ukrainą.
- ▶ Oprócz Ukrainy od wielu lat o niepodległość walczą także tzw. państwa nieuznawane. Więcej na ich temat [przeczytasz tutaj](#)

Bibliografia

- ▶ <https://www.sejm.gov.pl/Sejm9.nsf/komunikat.xsp?documentId=AEF08541DD7E06F4C1258789003712DE>
- ▶ https://pl.wikipedia.org/wiki/Pa%C5%84stwa_nieuznawane

Dziękujemy za
uwagę

OPRACOWALI:

KAROL KUDAJ, OSKAR WATAŁA,
ERYK KOŹMA, JAKUB CHMIEL,
DAWID MARCZAK, ALEKSANDER
OSIŃSKI - UCZNIOWIE KLASY 1F